

ת"פ 44483/11/14 - מדינת ישראל נגד א' ל'

בתי המשפט

בית משפט השלום קריית גת

ת"פ 44483-11-14
31 מאי 2015

בפני: כב' השופטת בכירה רובין לביא

בעניין: מדינת ישראל

המאשימה

נ ג ד

א' ל'

הנאשם

נוכחים:

ב"כ המאשימה עו"ד - לנה לנצט

הנאשם - בעצמו ובא כוחו עו"ד - לחן

[פרוטוקול הושמט]

החלטה

הדיון יתקיים בדלתיים סגורות

ניתנה והודעה היום י"ג סיוון תשע"ה, 31/05/2015 במעמד הנוכחים.

רובין לביא , שופטת בכירה

[פרוטוקול הושמט]

החלטה

הנאשם מסרב לעמוד ליד הדוכן, למרות שבית המשפט הוציא את מרבית הנוכחים, ובשל הקושי שלו לעמוד ולדבר, בית המשפט, מתיר לנאשם לשבת ליד הוריו.

עמוד 1

ניתנה והודעה היום י"ג סיוון תשע"ה, 31/05/2015 במעמד הנוכחים.

רובין לביא, שופט בכירה

[פרוטוקול הושמט]

החלטה

בתיק זה כב' השופט דהאן ביקש, במסגרת דיון בבקשת המעצר, כי תתקבל חוות דעת פסיכיאטרית. חוות הדעת הפסיכיאטרית הראשונה של ד"ר אולג שומייקו, מיום 27.11.14, בה צוין כי הנאשם בן 25, לא עובד, השלים לימודים בבית ספר לחינוך מיוחד ומאז נמצא בבית, לא רכש מקצוע, לא שירת בצבא, סבל בהפרעות בהתנהגות מגיל צעיר ונמצא במעקב פסיכיאטרית. משנת 2005 עד 2010 עבר 5 פעמים תהליך של אבחון והמסקנה היתה כי מתפקד ברמה נמוכה, אך לא על רקע פיגור. בעל אינטליגנציה גבולית וכן הפרעה אישיותית נמנעת וחרדתי עם התפרצויות זעם קשות.

פסיכיאטר סבור שמדובר במי שלא סובל ממחלת נפש במובן המשפטי, לא נצפו סימני פסיכזיים פעילים, אך גם לא אובחן כסובל מפיגור שכלי, למרות ששולב בחינוך מיוחד ובוחן המציאות שלו היה תקין ולא נמצאו סימנים של הפרעה אפקטיבית מז'ורית.

באשר לאחריות למעשיו - אין עדות שהיה שרוי במצב פסיכזי, היה מסוגל להבחין בין טוב לרע ובין מותר לאסור, ולכן אחראי למעשיו.

באשר לכשירות לעמוד לדין - מכיר ההליך המשפטי ובאופן חלקי גם את תפקידי בעלי הדין. מסוגל מבחינה קוגניטיבית לבנות אסטרטגיה הגנתית ולשתף פעולה עם עורך הדין ולכן מסיק שכשיר לעמוד לדין. יחד עם זאת, חייבת להילקח בחשבון העובדה שבעל משאבים נפשיים דלים, רמה קוגניטיבית נמוכה עם אינטליגנציה גבולית, אישיות בלתי בשלה המתפקד מבחינה רגשית כילד, אך אינו זקוק לאישפוז.

הסניגור ביקש שתתקבל חוות דעת נוספת ונתקבלה חוות דעת של ד"ר מנור נירה, שציינה כי הנאשם אושפז במב"ן ב- 1.12.14 ובבדיקה של צוות רב מקצועי מיום 4.12.14 ציינו כי מסרב להיכנס לחדר, התנהגותו רגרסיבית, ילדותית, נראה מבוהל, ביקש תמיכה מאח סיעודי ממוצא אתיופי. הרושם שהוא בעל כוחות אגו ירודים עקב תפקוד מנטאלי ירוד ובגדר פיגור שכלי. מתקשה לבטא את עצמו. טען שהוא פוחד להיכנס, אך ידבר בבית משפט ויבקש סליחה מהשופט. שלל כוונה תוקפנית.

על אף שלא אובחן בעבר כסובל מפיגור שכלי למרות וועדות אבחון חוזרות, הם בדעה שמדובר באיש מוגבל בשכלו והואיל והוא לא לוקה במחלת נפש, לא שרוי במצב פסיכזי או אפקטיבי מז'ורי אלא סובל מהפרעות התנהגות על רקע פיגור וכן מפגיעה אורגנית (סובל מאפילפסיה ועבר גם ניתוח לב), אישפוז פסיכיאטרי לא יועיל ורק יכניס אותו לרגרסיה, פחד והסתגרות בתוך עצמו. להתרשמותם, נזקק למסגרת תואמת לאינטליגנציה של פיגור, כאשר מסגרת שכזו תמנע מסוכנות ולכן, המליצו להפנותו בדחיפות לוועדת אבחון חוזרת אשר תחליט על הגדרתו כסובל מפיגור שכלי ועל מסגרת

השמה מתאימה.

בעקבות חוסר הבהירות ביקש כב' השופט דהאן שתתקבל חוות דעת פסיכיאטרית נוספת. נתקבלה חוות דעת נוספת של ד"ר שומייקו מיום 20.1.15, בו חזר על קביעותיו החוזרות כי אחראי למעשיו וכשיר לעמוד לדין וכי מסוגל מבחינה קוגניטיבית לבנות אסטרטגיה הגנתית ומשתף פעולה עם עורך הדין.

בעקבות זאת הורה כב' השופט דהאן שיובא בפניי וועדת אבחון על פי חוק הסעד לטיפול במפגר.

מחוות הדעת של הוועדה מיום 24.3.15 עולה בעת ביצוע העבירה לא היה אחראי למעשיו עקב הפסקת נטילת תרופות ובשל הפרעה נפשית אורגנית. מדובר בגבר עם אישיות ילדותית, אורגנית, על רקע אפילפסיה, עקשנות, הילדותיות שלו ואימפולסיביות שלו אינם מאפשרים לו לשתף פעולה בתהליך ההגנה המשפטית עם עורך הדין ולכן לא כשיר לעמוד לדין.

באבחונים קודמים העריכו כי לא מפקד ברמה נמוכה וגבולית, אולם ככל הנראה לא על רקע פיגור שכלי. בשנת 2008 הוועדה ציינה כי לא ניתן לקבוע אם מתפקד בתחום הפיגור בשל מצבו הנפשי הקשה. בשנת 2009 ציינו כי יש לו אינטלגנציה גבולית בנוסף להפרעה אישיותית נמנעת וחרדתית. בשנת 2010 ציינו כי מתפקד ברמה נמוכה אך לא על רקע פיגור והערכה הינה כי הינו גבולי. ב- 25.1.11 ציינו כי מתפקד ברמה נמוכה, ככל הנראה לא על רקע פיגור שכלי וגם וועדה זו ציינה, שלא ניתן לעמוד על רמת תפקוד קוגניטיבי והפוטנציאל שלו בגלל חוסר שיתוף פעולה. הוא תפקד ברמה נמוכה מאוד במבחנים הפורמליים. תפקודו המונמך בגלל שיתוף פעולה נמוך חלקי ולא יציב על רקע מצבו הנפשי. ניתן להתרשם ממעט מטלות בהן שיתף פעולה וכי תפקודו בתחום הגבולי. הוא לא מתפקד ברמה שאינה פיגור שכלי, אולם כאמור התנהלותו לא מאפשרת לו לשתף פעולה עם עורך הדין ובעת ביצוע העבירה לא היה אחראי למעשיו, כל זאת על רקע הפרעה נפשית אורגנית ולכן לא כשיר לעמוד לדין.

התביעה טוענת כי הואיל והפסיכיאטר קבע כי מבחינה נפשית היה אחראי והוא כשיר לעמוד לדין והואיל והוועדה לאבחון קבעה שאינו מפגר, אין בסמכותה לקבוע העדר כשירות ואחריות מסיבה נפשית.

אכן החוק לטיפול בחולי נפש התשנ"א - 1991, מתייחס לחולה, אדם הסובל ממחלת נפש וועדת האבחון על פי חוק הסעד (טיפול במפגרים) התשכ"ט - 1969, מתייחס למפגר, אולם מפגר הוגדר כאדם שמחמת חוסר התפתחות או התפתחות לקויה של כושרו השכלי, מוגבלת יכולתו להתנהגות מסתגלת והוא נזקק לטיפול.

ניכר כי הן הפסיכיאטרים שבדקו אותו והן וועדת האבחון השונות מודעים לתפקוד המונמך של הנאשם, להתנהגותו הילדותית הבלתי בשלה, לבלבול הנפשי בו הוא נתון.

בסופו של דבר, הן חוק הטיפול בחולי נפש והן חוק הסעד (טיפול במפגרים) קובעים הקביעה הסופית בשאלת האחריות והכשירות היא של בית המשפט.

עיקר טענת התביעה הינה כי מדובר במי שבהתנהגותו עלול לסכן את בני משפחתו ואין המלצה להוצאתו מהבית ולהורות על טיפול לא על ידי פסיכיאטר ולא על ידי הוועדה ולכן לא יהיה אפשרות לכפות עליו לקבל את הטיפול התרופתי.

גם הוריו העידו בבית המשפט על כך שמתנהג באלימות בעיקר בעת שלא נוטל תרופות.

הנאשם חוזר שוב ושוב על כך שרצונו לצאת מהבית ולחיות לבד.

לא ניתן לאפשר זאת מבלי שתהיה מסגרת מתאימה שתבטיח שייטול טפול תרופתי.

וועדת האבחון מוסמכת לקבוע על סידור חוץ ביתי או סידור יומי ובתנאי שקבעו כי מדובר במפגר. הוועדה לא קבעה זאת.

הסניגור טוען שאינו יכול לנהל את הגנתו של הנאשם כפי שהתרשמה וועדת האבחון. לכן, התרשמתי בעצמי מהנאשם, מדובר בבחור חרדתי, החושש לדבר בבית המשפט. ההליך המשפטי עצמו גורם לו להתנהג באופן שהוא מסתגר, נמנע מלדבר ולשתף פעולה.

הסניגור בנסיבות אלה מבקש כי למרות קביעת הפסיכיאטר המחוזי, אקבע כי מדובר במי שאינו כשיר לעמוד לדין עקב חוסר תובנה ויכולת לשתף עמו פעולה וכן למסור את גירסתו בבית המשפט. בענין זה מבקש כי אסתמך על מסקנת וועדת האבחון.

כזכור, הפסיכיאטרים סברו שמתפקד ברמת פיגור והם שהמליצו להביאו שוב בפני וועדת האבחון.

יוצא אם כן, כי מדובר בנאשם שעל פניו "נופל בין הכיסאות", אך התוצאה היא אותה תוצאה: הוא אינו יכול לשתף פעולה עם הסניגור, להעיד, לגבש הגנתו, ולנהל ההליך כנדרש, ואף ספק אם היה אחראי למעשיו בעת ביצוע המיוחס לו, אף שעניין זה לא הובהר עד תום.

לאור כל האמור, בהסתמך על חוות הדעת הרבות שניתנו על פי חוק טפול בחולי נפש וחוק הסעד (טיפול במפגרים), מצאתי כי הוא אינו כשיר לעמוד לדין ולכן אני מורה על הפסקת ההליכים המשפטיים בהתאם לסעיף 170 לחוק סדר הפלילי [נוסח משולב] התשמ"ב - 1982.

למרות שלכאורה לא מוגדר כמפגר ולכן וועדת האבחון לא באו בהמלצות טיפוליות, הסניגור היה בקשר עם העובדת הסוציאלית וזו מבררת אם ניתן לשלבו בהוסטל התואם מצבו, דבר שיקח זמן.

בנסיבות אלה, החלטה זו תישלח למחלקת הרווחה באשקלון, גב' נורית.

**ניתנה והודעה היום י"ג סיוון תשע"ה,
31/05/2015 במעמד הנוכחים.
רובין לביא, שופטת בכירה**